

عنوان مقاله:

همگرایی دینی؛ تحلیل نظریه ها و تکمیل مبانی

محل انتشار:

همایش بین المللی گفتگوی ادیان و مذاهب؛ همزیستی مسالمت آمیز (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمدجواد دانیالی - دانشگاه سمنان؛ هیات علمی

علی موحدیان عطار - دکتری

فتح اله نجارزادگان - دکتری

خلاصه مقاله:

تلاشهای بسیاری برای ایجاد همگرایی میان ادیان صورت گرفته است از جمله تلاشهایی با اهداف استراتژیک، مانند تلاشهای تقریبی برای اتحاد در مقابل دشمن مشترک، تلاشهای وجودشناسانه و معرفت شناسانه مانند نظریات پلورالیستی و تلاشهایی اخلاقمحور همچون بیانیه های اخلاق جهانی. تمام این راه های مختلف که هر یک با انگیزه ها و مبانی متفاوت از دیگری ارائه شده اند، در یک مطلب مشترک اند؛ که آن عبارت است از به تصویر کشیدن محور یا محورهایی به عنوان وجه مشترک باورها، اعتقادات و یا اصول اخلاقی مخاطبان یک نظریه و دعوت همگان به گردآمدن حول این محورهای مشترک. رویکردهای استراتژیک که بیشتر در حوزه رفتارها و عواطف اجتماعی متمرکزند، با برجسته سازی آموزه های اصلی مشترک میان ادیان و مذاهب، رویکردهای وجودشناسانه و معرفت شناسانه با توسعه در مفاهیم غایی ادیان و اتحادبخشی به آنها و رویکردهای اخلاقی با ارائه اصول مشترک اخلاقی میان ادیان، به تاسیس این محور اتحاد و همگرایی حول آن اقدام میکنند. به هر حال در تمام این رویکردها، یافتن وجه مشترک در جنبه های از هر دین راه حل مشکل تعدد ادیان و عقاید دانسته شده است. این درحالی است که از یک طرف یافتن وجه مشترکی معقول و قابل انتساب به تمام ادیان مورد خطاب، مشکل اصلی این نظریات است و از طرف دیگر پدیده بیدینی که تعداد کثیری را شامل میشود، در این نظریه ها مورد بیتوجهی قرار گرفته و کاملاً خارج از محدوده نظریه پردازیهای ناظر به همگرایی دیده شده است به این دلیل که یافتن مبنای مشترک در عقیده ایشان با ادیان با مشکل مواجه است. در این مقاله ضمن مروری بر اقسام این نظریات و نقد کلی آنها، در پایان مبنای «تسلیم در برابر حقیقت» یا تقویت روحیه «حق محوری» به عنوان ابتداییترین محور همگرایی ارزشی معرفی شده است و برخلاف تمام نظریه های موجود، بینباز از یافتن وجه مشترک میان ادیان است و بیدینی را نیز همچون دینی پرتعداد در جهان در ذیل شمول خود جای داده است.

کلمات کلیدی:

همگرایی دینی؛ نظریات همگرایی؛ وجوه مشترک ادیان؛ تسلیم در برابر حقیقت.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1781033>

